

Program för utveckling av Örebro västra stadsdelar

P R O G R A M
P O L I C Y
R I K T L I N J E
H A N D L I N G S P L A N

Innehållsförteckning

Program för utveckling av Örebros västra stadsdelar	3
Övergripande mål.....	3
Huvudmål.....	3
1. Attraktiva stads- och boendemiljöer	3
2. Bra skolor som är efterfrågade.....	4
3. Hel stad – bygga bort fysiska och mentala barriärer.....	5
4. Vacker miljö i grönområden, parker och torg.....	5
5. Stadsdelar med varierande upplåtelseformer och olika bostadsalternativ	5
6. Trygga miljöer	6
7. Levande stadsliv; aktiviteter, attraktioner, rikt kultur- och föreningsliv.....	6
8. Starka attraktioner – fler besöksmagneter.....	6
9. Goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar.....	7
10. Skapa förutsättningar för delaktiga medborgare och ett starkt föreningsliv	7
11. Skapa förutsättningar för bra offentlig och kommersiell service.....	7
12. Nya arbetsplatser och verksamheter	7
13. Fler har jobb.....	8
14. Ny bild av väster – bra rykte och stark image.....	8

Beslutat av Kommunstyrelsen den 22 september 2009
Ks 615/2009

PROGRAM/PLANER uttrycker värdegrund och önskvärd utveckling av verksamheten inom Örebro kommun.

POLICY uttrycker ett värdegrundsbaserat förhållningssätt för arbetet i Örebro kommun.

RIKTLINJE säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande i Örebro kommun.

HANDLINGSPLAN anger strategier och konkreta åtgärder för att nå den politiska viljeinriktningen och fastställda mål på olika nivåer i organisationen.

Program för utveckling av Örebro västra stadsdelar

Kommunstyrelsen i Örebro gav hösten 2007 Stadskansliet i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar ta fram ett övergripande program för Örebro västra stadsdelar. Detta syftar till att kommunens verksamheter ska arbeta för utveckling av de västra stadsdelarna och samordna sina insatser för västra Örebro. Kommunen ska vidta åtgärder för att öka västers attraktivitet samt skapa förutsättningar för kompletteringsbebyggelse.

En politisk styrgrupp med uppdrag att leda utvecklingsarbetet för västra Örebro tillsattes. Gruppens uppgift är att ta fram ett handlingsprogram för västers utveckling.

Programmet ska harmonisera med kommunens övergripande ekologiska, sociala och ekonomiska dimensioner och leda fram till ett tryggt, hållbart och attraktivt Örebro. De av fullmäktige beslutade perspektiven barn, genus och mångfald ska genomsyra all verksamhet som programmet omfattar.

Övergripande mål

Västergruppens arbete inleddes med en gemensam SWOT-analys där man tog fram en gemensam bild av Väster. Utifrån analysen har gruppen tagit fram följande mål och åtgärder:

Huvudmål

Att öka attraktiviteten hos de västra stadsdelarna i Örebro

För att nå detta mål krävs ett antal utvecklingspunkter och gruppen har arbetat fram följande områden, och tankar kring dessa, som behöver utvecklas för att uppnå huvudmålet:

1. Attraktiva stads- och boendemiljöer

- Med attraktiva stads- och boendemiljöer avses vackra, trygga, välfungerande, fräscha bostäder och en trevlig närmiljö. Det skall vara variation, estetiskt vackert, funktionellt med bra grönytor och friluftsområden. En annan del i attraktivitet är goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar och god service. Kopplingen till de andra punkterna är stark.

- Frågor att ta ställning till är bl. a. var förändringar av befintlig bebyggelse ska genomföras, var kompletteringsbebyggelse skall upprättas och var attraktiv exploateringsmark skall förberedas.

2. Bra skolor som är efterfrågade

- Faktorer som inverkar på elevernas och föräldrarnas skolval kan vara skolans profilering, skolform, tillgänglighet och placering av skolan, kvaliteter i anslutning till skolan och skolans rykte. En analys av från- och tillvalsorsaker kan vara en väg att få ökad kunskap och förståelse kring nuvarande situation.
- Skolans placering och fysiska utformning är även viktigt utifrån viljan att skapa en hel stad utan fysiska och mentala barriärer. Om en skola är placerad i mitten av en stor homogen stadsdel kan det minska möjligheterna till möten mellan människor med olika bakgrunder.
- Skolans placering och utformning är även avgörande för hur denna fungerar som mötesplats. Att nyttja skolans lokaler även under kvällar och helger är lämpligt med tanke på att vi vill ha ett rikt föreningsliv och andra aktiviteter i stadsdelarna. Det är viktigt även ur trygghetssynpunkt, då skolorna ibland utsätts för skadegörelse.
- En översyn av befintlig skolorganisation bör ske för att se hur vi på bästa sätt använder resurser och lokaler
- En utveckling av introduktionsverksamheten för nyanlända barn och ungdomar ska ske så att den sprids ut på skolor som idag har en lägre andel barn med utländsk bakgrund.
- I arbetet med att skapa dessa goda uppväxtvillkor bör barnens och ungdomarnas egna röster höras, i enlighet med Barnkonventionen. I frågor som t.ex. rör hur vi skapar attraktiva och trygga utomhusmiljöer för denna grupp bör barnen själva tillfrågas och lyssnas på. Barn bör även ges förutsättningar till en meningsfull och aktiv fritid. Här ingår såväl fysisk aktivitet som möjlighet till kulturutövande.

3. Hel stad – bygga bort fysiska och mentala barriärer

- De stora trafikstråken på väster bör minskas då de kan frigöra ytor för förtätning, grönområden, arbetsplatser, serviceinrättningar, idrottsplatser etc. Vägar som fungerar som barriärer kan omvandlas till mötesplatser för människor från olika delar av staden. Karlslundsgatan och Ekersvägen är sådan exempel
- Kvartersstadsbyggandet ska ha som utgångspunkt att bevara en stark grönstruktur med gröna fingrar. När gröna stråk påverkas ska de alltid ersättas med nya som skapar livskraftiga ekologiska korridorer.
- Motorvägen fungerar som en barriär mellan olika delar av väster. Här krävs innovativa lösningar ex. en ekodukt, för att minska barriäreffekten. Idrottsplatsen Trängen vid motorvägen är en av de platser som är intressant ur ett sådant perspektiv.

4. Vacker miljö i grönområden, parker och torg

- Väster har flera fina grönområden för rekreation, idrott och fritid, bland annat Karlslund, Trängen, Svartån och Varbergaskogen. Dessa områden har stor potential och bör utvecklas ytterligare så de besöks av fler örebroare. Ett tydligt exempel är en omvandling av Varbergaskogen till naturreservat.
- En förutsättning för trygga och välfungerande grönområden är att de vårdas på ett bra sätt. Det finns anledning att hitta former för att höja skötselstandarden för de kommunala grönytorerna i stans västra delar.

5. Stadsdelar med varierande upplåtelseformer och olika bostadsalternativ

- En viktig förutsättning för mångfald och integration är att det finns varierande upplåtelse- och ägarformer i alla stadsdelar. I delar där den allmännyttiga hyresrätten dominerar skall vi försöka få in andra upplåtelseformer så som äganderätter, bostadsrätter och privata hyresvärdar. Samma mångfaldstanke bör styra utvecklingen i delar av staden där t.ex. äganderätter eller privata hyresvärdar dominerar. För ÖBOs del innebär det att företagets andel skall växa där det är underrepresenterat och minska där det är starkt dominerande. Nyproduktion, försäljning eller ombildningar av privata eller allmännyttiga hyresrätter, bostadsrätter, egna hem, boföreningar, hyrköps-modeller är några tänkbara instrument för att skapa nya förutsättningar för boende i hela Örebro.
- Ett annat sätt att öka mångfalden och valfriheten är att ha en bättre integration av specialboenden för människor med särskilda behov. Stödlägenheter, sociala

förturer, specialboenden etc. bör ej koncentreras till väster utan ges ökad spridning hos olika ägare och upplåtelseform i hela kommunen.

- Nya former av profilbostäder kan och bör bidra till ett ökat utbud av attraktiva bostäder i de västra stadsdelarna. Uppdraget är att utveckla former för intressanta nischer där vi med hjälp av anpassningar eller nybyggnation möter önskemål om service för äldre, miljöhus, tysta bostäder, allergianpassade trapphus, rökfritt, möjlighet till generationsboende, studentbostäder etc.

6. Trygga miljöer

- Trygga miljöer kan handla om utformning av den fysiska miljön som förbättringar av till exempel belysning, uppsikt över parkeringar, förbättringar av cykelstråk i de fall de upplevs mörka eller på annat sätt otrygga, öppnande av trånga passager och portaler, trafikförändringar etc.. Det kan också handla om mjuka trygghetsåtgärder som riktar in sig på trivsel och engagemang. En boendemiljö med gott socialt klimat leder till ökad känsla av trygghet. Därför är gemenskapsfrämjande arbete i det lilla minst lika viktigt som fysiska säkerhetsåtgärder.

7. Levande stadsliv; aktiviteter, attraktioner, rikt kultur- och föreningsliv

- Ett rikt kultur- och föreningsliv med en mångfald av aktiviteter, verksamheter och mötesplatser är viktigt för att skapa attraktiva miljöer och levande stadsdelar där människor trivs och vill bo, verka och vistas

8. Starka attraktioner – fler besöksmagneter

- En stor del av västers och de enskilda stadsdelarnas problem grundar sig på fördomar och ett dåligt rykte. Många örebroare saknar reell erfarenhet av dessa platser och därför är det viktigt att skapa naturliga mötesplatser som gör att människor från hela Örebro besöker väster. Det är angeläget att det finns ett systematiskt arbete för att skapa små och stora besöksmagneter av kommersiell, kulturell eller offentlig karaktär. Detta bör vara en viktig variabel vid beslut om etablering av nya unika verksamheter, t.ex. skogens hus, minilantgård, äventyrsländ, kulturcentra, affärsverksamheter och liknande besöksmål.

9. Goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar

- Föräldrarna är den mest betydande sociala resurs som barn och ungdomar har och det finns ett starkt samband mellan barns psykiska hälsa och deras familjesituation. Satsningar på arbete och utbildning för föräldrarna är av stor vikt i arbetet med att förbättra barnens uppväxtvillkor. Genom ett väl utvecklat föräldrastöd ges också barnen indirekt möjlighet till bättre hälsa, både fysiskt och psykiskt. En förskole- och skolverksamhet med gott pedagogiskt innehåll främjar både utveckling och hälsa.
- Trångboddhet är något som har en negativ inverkan på barn och ungdomars livsvillkor. Konsekvenserna kan till exempel bli att barnen saknar möjlighet till avkoppling och läsläsning.. Då man saknar en trygg och rogivande plats i sitt hem är risken att man söker sig ut från hemmet till en ostrukturerad tillvaro.

10. Skapa förutsättningar för delaktiga medborgare och ett starkt föreningsliv

- Grunden för delaktighet och engagemang är tillgången till lättillgänglig och rättvisande information. Viktigt i sammanhanget är att engagerade och delaktiga medborgare känner att deras röst har betydelse.
- Aktiva föreningar bidrar till att skapa nätverk, aktiviteter, möten, gemenskap och delaktighet i samhällslivet. Föreningslivet på väster är myllrande och bör lyftas fram mer

11. Skapa förutsättningar för bra offentlig och kommersiell service

- Bra offentlig och kommersiell service innebär inte att alla behöver ha alla former av service inpå husknuten. Det är däremot av vikt att offentlig och kommersiell service är tillgänglig för alla i hela Örebro. Det kan innebära större servicepunkter med god tillgänglighet avseende infrastruktur, och det kan vara levande stadsdelstorg där offentlig service erbjuds som till exempel skola, bibliotek, vårdcentral, föreningslokaler etc. Det är viktigt att ha en övergripande syn på hela västers serviceutbud och inte enbart de enskilda stadsdelarna.

12. Nya arbetsplatser och verksamheter

- Ett verktyg för att skapa attraktiva stadsdelar är att främja etablering av nya arbetsplatser. Genom att skapa nya arbetsplatser kan vi få ett inflöde av människor från andra delar av staden. Detta leder till ökat liv och rörelse, nya

- Vi bör lyfta fram väster som ett alternativ vid nyetablering eller flytt av verksamheter och på olika sätt underlätta för en sådan utveckling.

13. Fler har jobb

- Brist på sociala kontakter och nätverk på arbetsmarknaden samt goda förebilder i en stadsdel med hög arbetslöshet gör det än svårare att skapa länkar till arbetsmarknaden där etablerade kontakter många gånger är betydelsefulla. Därför är det viktigt att främja en blandad befolkning med olika sociala och ekonomiska förutsättningar.

14. Ny bild av väster – bra rykte och stark image

- Arbetet med att skapa en bättre image för såväl hela väster som de enskilda stadsdelarna är ett mycket långsiktigt arbete. Vi måste alla arbeta med att förmedla bilder som motverkar fördomar och bidrar till positiva attityder. Det handlar dels om att få nya människor att besöka, och kanske till och med flytta till dessa stadsdelar då ett rykte framför allt sprids mun till mun. Utgångspunkten är dock ändå i grunden att goda produkter talar för sig själva. Genom att tillskapa attraktioner, mötesplatser, vackra miljöer etc. kommer bilden av stadsdelarna successivt att förbättras. Detta handlar, precis som flera av de andra målen, om rörelsen i staden. Genom möten mellan människor med olika bakgrund och livsvillkor skapas nya bilder och erfarenheter. Successivt skapas en förståelse och känsla för att ”den andre” kanske ändå inte är så olik mig själv. Vi behöver synliggöra de boende i de västra stadsdelarna i hela stadsrummet och göra Örebro till en stad för alla. Arbetet med att utveckla västra Örebro kan ibland således handla om åtgärder någon annanstans i staden.

Dessa förutsättningar skall ligga till grund för beslut som fattas rörande Västers utveckling, och när så är lämpligt även staden som helhet.

Samtliga berörda nämnder och bolag uppdras att inkomma till kommunstyrelsen med en plan för hur man arbetar för att verkställa Västerprogrammet. |